



Силабус курсу
Управління підприємницькою діяльністю

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 07 Управління та адміністрування
Спеціальність - 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Рік навчання: II. Семестр: III

Кількість кредитів: 5. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Д-р екон. наук, професор **Собко Ольга Миколаївна**

Контактна інформація

o.sobko@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Навчальний курс «Управління підприємницькою діяльністю» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом» спеціальності 073 «Менеджмент».

Метою дисципліни є: сформувані у студентів теоретичні знання і практичні навички в галузі управління підприємницькою діяльністю в умовах трансформації економічних систем на основі дослідження ринку, опанування технологіями започаткування і провадження власного бізнесу, складання і обґрунтування бізнес-плану, опанування методичними підходами в оцінюванні ефективності управління підприємницькою діяльністю, провадження соціально-відповідального бізнесу та засвоєння етичних норм підприємця.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Теоретичні засади підприємництва	Розуміння природи підприємництва як напряму провадження господарської діяльності в умовах трансформації економічних систем. Опанувати знаннями теоретичних засад організації підприємницької діяльності, її цілі, принципи, функції в умовах інноваційної економіки та посилення цифровізації економічних процесів. Засвоїти методики розрахунку інноваційної спроможності країни та суб'єкта господарювання; законодавчо-нормативні акти, які регулюють підприємницьку діяльність. Опанувати Концепцію сталого розвитку, засвоїти її функції і завдання, переваги щодо організації підприємництва на засадах циклової економіки та принципів соціальної	Тести, обговорення

		відповідальності бізнесу	
2 / 2	Види підприємництва	Набути знань і навичок в сфері застосування класифікаційних методів при вивченні видів підприємництва на ринку товарів, цінних паперів і робочої сили. Опанувати методики оцінювання виробничого, торговельного, біржового підприємництва.	Тести, обговорення
2 / 2	Організація підприємницької діяльності	Опанувати знаннями у сфері організації підприємницької діяльності в частинах організаційно-правових форм підприємництва, типології підприємницьких структур за різними класифікаційними ознаками (суб'єкти господарювання, суб'єкти підприємництва). Набути навичок класифікувати суб'єкти господарювання в групах мікро-, середнього та великого підприємства). Знати Господарський та Цивільний Кодекси України в частині організації підприємницької діяльності. Набути практичних компетенцій в сфері відкриття та реєстрації підприємницької діяльності в т.ч. в Дія Сіті. Уміти підготувати засновницькі документи та здійснити реєстраційні процедури при заснуванні власної справи.	Тести, обговорення
4 / 4	Управління підприємницькою діяльністю	Засвоїти теоретико-методичні основи управління підприємницькою діяльністю в частині застосування принципів і методів, функцій, обґрунтування вибору організаційної структури управління (в т.ч. функціональних підрозділів, зокрема маркетингового). Засвоїти процеси планування підприємницької діяльності, вміти розробляти оперативні, тактичні та стратегічні плани. Розуміти сутність бізнес-планування у започаткуванні нового бізнесу та для реалізації інвестиційних цілей. Набути практичних компетенцій для підготовки бізнес-плану, його обґрунтування і презентації інвесторам. Освоїти методичні підходи для розрахунку показників бізнес-плану за розділами (план виробництва, маркетингу, фінансовий). Засвоїти функціональні області маркетингової діяльності в підприємстві.	Тести, задачі
4 / 4	Управління персоналом та оплата праці в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері управління персоналом, складання штатного розпису. Знати категорії персоналу, його склад та структуру. Засвоїти методичні підходи в оцінюванні ефективності управління персоналом. Знати методику розрахунку показників продуктивності праці, нормування, розрахунок норм праці. Набути практичних навичок організації оплати праці, тарифної і безтарифної систем, методику розрахунку заробітної плати за різними системами. Опанувати системою мотивації праці. Знати державне регулювання оплати праці.	Тести
2 / 2	Управління матеріальними	Набути теоретико-методичних знань в частині управління матеріальними ресурсами, їх видів та	Тести, задачі

	ресурсами в підприємницькій діяльності	матеріально-речового складу. Розуміти сутність основних та оборотних засобів, зношення та перенесення ними вартості. Знати класифікацію основних та оборотних засобів. Вміти нараховувати амортизацію різними методами. Освоїти методичні підходи при розрахунку показників ефективності використання основних та оборотних засобів.	
2 / 2	Управління нематеріальними ресурсами в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в частині управління нематеріальними ресурсами: поняття, складу та ролі у забезпеченні ефективності підприємництва. Засвоїти поняття інтелектуальної власності, об'єктів і суб'єктів прав інтелектуальної власності, її розуміння як товару та нематеріального активу. Набути знання щодо об'єктів інтелектуальної власності їх правового захисту. Опанувати методики оцінювання вартості торгових марок.	Тести
2 / 2	Управління фінансовими ресурсами та інвестиціями в підприємницькій діяльності	Розуміти сутність управління фінансовими ресурсами, їх видів, складу та джерел забезпечення. Набути знання щодо управління інвестиціями (реальні та фінансові), необхідності інноваційно-інвестиційної діяльності у розвитку підприємницьких структур. Засвоїти методики розрахунку показників ефективності інвестиційних проєктів: чиста приведена вартість (NPV), індекс прибутковості (PI), період окупності (PBP), точка беззбитковості (BEP).	Тести, задачі
2 / 2	Управління якістю продукції та її забезпечення в підприємстві	Опанувати теоретичними знаннями в частині управління якістю продукції, основ стандартизації та сертифікації. Засвоїти типи стандартів (міжнародні, національні, приватні). Ознайомитися із професійними організаціями в галузі управління якістю та можливостями імплементації систем управління якістю та безпечністю продукції HACCP. Набути знань щодо імплементації міжнародних систем управління якістю і безпечністю продукції в зв'язку з передбачуваним вступом України в ЄС	Тести, задачі
2 / 2	Управління витратами та ціноутворення в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері управління витратами в підприємницькій діяльності. Розуміти сутність економічних та бухгалтерських витрат. Набути знань щодо економічної природи поточних та операційних витрат, маркетингових витрат. Набути практичних навиків укладання калькуляції та кошторисів витрат. Вивчити підходи до ціноутворення. Опанувати методикою формування і розрахунку оптових та роздрібних цін.	Тести, задачі

4 / 4	Управління ефективністю підприємницької діяльності	Засвоїти теоретичні підходи в оцінюванні ефективності управління підприємницькою діяльністю (в т.ч. в сфері маркетингової діяльності). Набути практичних компетенцій в методичних підходах до розрахунку: 1) показників результативності підприємницької діяльності (дохід від реалізації продукції (товарів, послуг); чистий від реалізації продукції (товарів, послуг); прибуток; чистий прибуток); 2) в оцінюванні впливу ефективності управління на результативні показники. Знати економічну сутність та методичні підходи в управлінні прибутком (валовий, чистий), рентабельністю (виробництва, продаж, продукції).	Тести, задачі
2 / 2	Соціальна відповідальність бізнесу	Знати Концепцію соціальної відповідальності бізнесу, її принципи та напрями реалізації. Розуміти роль етичних норм для формування іміджу суб'єкта підприємницької діяльності.	Тести

Літературні джерела:

Основні:

1. Апопій В.В., Серета С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 324 с.
2. Бізнес-планування: навчальний посібник до виконання розрахункової роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» першого. Уклад.: Ж. Жигалкевич. Київ : КПІ ім.Ігоря Сікорського, 2021. 36 с. URL: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
3. Богдан Н. М., Писаревський І. М., Погасій С. О. Управління якістю туристських послуг : підручник [за заг. ред. І. М. Писаревського]. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 340 с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Должанський І.З, Загорна Н.О. Бізнес-план: технологія розробки. К.: Центр учбової літератури. 2020. 380 с.
6. ДСТУ ISO 9004: 2018. Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=81206
7. Економіка і бізнес : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
8. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
9. Економічна енциклопедія : [у 3 т.] / ред. рада : Б. Д. Гаврилишин, В. А. Ющенко, В. С. Гальчинський. К. : Вид. центр «Академія» ; Тернопіль : Академія народного господарства. 2000.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
11. Закон України «Про стандартизацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
12. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.

13. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
14. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 620 с.
15. Національний стандарт України. ДСТУ ISO 9001: 2015. Системи управління якістю. URL: https://dnaop.com/html/61390/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_ISO_9001_2015
16. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алексєєва С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
17. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України URL: <http://www.drsgov.ua>
18. Підприємництво: навч. посіб. / за ред. д-р екон. наук Собко О.М., проф., канд. екон. наук, доц. Бойчик І. М. Тернопіль: Економічна думка. 2023. 308 с.
19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
20. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
21. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку» від 21 серпня 2019 р. № 686-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text>
22. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: чотири ключові фактори успіху. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/finansuvannya-zakhodiv-spryamovanykh-na-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvytku-v-ukrayini-chotyry-klyuchovi-factory-uspikhu>
23. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvytku-ta-ukrayina>
24. Якість і безпечність харчової продукції традиційних та інноваційних технологій : підручник / І. В. Сирохман [та ін.] ; за ред. заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра техн. наук, проф. І. В. Сирохмана. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 503 с.
25. Kotler, P. (2002). *Marketing management* (11th ed.). Hoboken: Prentice Hall.

Додаткові:

1. Daly H. Economics for a Full World. URL: <https://www.greattransition.org/publication/economics-for-a-full-world#figure-3>.
2. Гурочкіна, В., Будзинська, М. Циркулярна економіка: українські реалії та можливості для промислових підприємств. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. № 5. С. 52-64. DOI: 10.33244/2617-5932.5.2020.52-64.
3. Гільбо К. Пасивний заробіток. Як перетворити ідею на гроші за 27 днів / пер. з англ. О. астахова. 2-е вид. Київ : Наш формат, 2020. 240
4. Косович Б.І. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання стагвлнення. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 77-81.
5. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів / пер. з англ. Н. Кошманенко. Київ : Наш Формат, 2020. 424 с.
6. Руда М.В., Мирка Я.В. Циркулярні бізнес-моделі в Україні. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2020. Вип. 2. № 1. С. 107-121. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/jun/21886/st12.pdf>.
7. Собко О. М., Бойчик І. М., Крисоватий І. А., Смерека С.Б. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. Економічний аналіз. 2020. Том 30. № 2. С.7-16. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1991>
8. Собко О.М., Крисоватий І.А. Оцінювання впливу інтелектуального потенціалу на розвиток інноваційного підприємництва в Україні. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 2. С. 62-69. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42684>
9. Собко О. М., Бойчик І. М., Крисоватий І. А., Смерека С.Б. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. Економічний аналіз. 2020. Том 30. № 2. С.7-16. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1991>

10. Собко О.М., Крисоватий І.А. Оцінювання впливу інтелектуального потенціалу на розвиток інноваційного підприємництва в Україні. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 2. С. 62-69. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42684>
- Собко О.М., Крисоватий І.А. Вдосконалення управління інноваційними проектами та поживлення інноваційної активності підприємств України. Вісник економіки. 2021. Вип. 3. С. 97–112. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>
- Собко О.М., Крисоватий І.А. Вдосконалення управління інноваційними проектами та поживлення інноваційної активності підприємств України. Вісник економіки. 2021. Вип. 3. С. 97–112. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>
13. Стратегія розвитку малого та середнього підприємництва Тернопільської області на 2016-2020 роки. URL: <http://www.ier.com.ua/files/Projects/2015/LEV/Strategyternopil2016-2020.pdf>.
14. Соціальні цінності - що це таке, визначення та поняття. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11039406-social-values>
15. Соціально-відповідальний бізнес: що це і як це працює сьогодні в Україні? URL: <https://www.forfuture.life/blog/socialno-vidpovidalnyy-biznes-shcho-ce-i-yak-vono-pracyuie-sogodni-v-ukrayini>
16. Український Національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. URL: <https://nipo.gov.ua/publicna-informatsiia/>
17. Шпак Н. О., Кісь С. Я. Особливості формування системи менеджменту «розумними підприємствами». Економіка та суспільство. 2022. Випуск 42. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1652/1589>
18. Entrepreneurship Development and New Enterprise Management. Bachelor of Business Administration. Directorate of Distance Education Guru Jambheshwar University HISAR-125001. 354 p. URL: <https://www.ddegjust.ac.in/studymaterial/bba/bba-301.pdf>.
19. Sobko, O., Boichyk, I., Gavkalova, N., Ovcharenko, I., & Kyrylenko, S. (2024). Navegar por el paisaje digital: caminos pioneros y obstáculos de la innovación empresarial. REICE: Revista Electrónica De Investigación En Ciencias Económicas, 12(23), 208–226. <https://doi.org/10.5377/reice.v12i23.18285> Web of Science
20. The European Business Network for Corporate Sustainability and Responsibility. URL: <https://www.csreurope.org/>
21. The European Business Network for Corporate Sustainability and Responsibility. URL: <https://www.csreurope.org/>
22. The Social responsibility of Businesses. URL: <https://www.scribd.com/document/215017267/The-Social-Responsibility-of-Business>
23. The Social responsibility of Businesses. URL: <https://www.scribd.com/document/215017267/The-Social-Responsibility-of-Business>
24. USAID . Економічний розвиток. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/economic-growth>
25. USAID from the American people. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/economic-growth>
26. Yaroslavivna, T.L., Mykolaiivna, S.O., Myhailivna, B.I., .Stepanovych, Z.A., Shushpanov, D.G. Adoption of management decisions regarding the equalization of territorial asymmetry of demographic development of quality of life of the population. Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems, 2020, 12(7), pp. 1677–1681. URL: <https://www.jardcs.org/abstract.php?id=5701> DOI: [10.5373/JARDCS/V12SP7/20202274](https://doi.org/10.5373/JARDCS/V12SP7/20202274) Scopus
27. Zaitsev, Y., Krysovaty, I., Gavkalova, N., Sobko, O., Boichyk, V. Interaction of Digitization and Corporate Social Responsibility in the Context of Sustainable Development. Economic Affairs (New Delhi) This link is disabled., 2024, 69, pp. 217–227. URL: <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1w.pdf> DOI: 10.46852/0424-2513.1.2024.23 Scopus

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу декана факультету за наявності поважних причин (напр., відсутність через

хворобу та наявність відповідної довідки).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, проведення контрольних заходів та екзаменів.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (напр., карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу декана факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих впродовж 1-7 занять (за 1-5 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 1-5і включає: 10 тестів по 4 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів). Оцінювання за 100-бальною шкалою.	1.Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих впродовж 8-15 занять (за 6-12 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 6-12 і включає: 10 тестів по 4 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів). Оцінювання за 100-бальною шкалою.	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань під час тренінгу. Оцінювання за 100-бальною шкалою.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 4 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою.	2 теоретичні питання = по 30 балів; 1 практичне завдання = 40 балів. Оцінювання за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання знань студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

